

DECIZIE

21 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul: Tatiana Vieru

Judecătorii: Valentina Clevadi, Oleg Sternioală, Petru Moraru, Iurie Bejenaru

examinînd cererea de recurs declarată de SA „Transcon-M”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Vero-Nadina” către SA „Transcon-M” privind încasarea datoriei și penalității și la acțiunea reconvențională a SA „Transcon-M” către SRL „Vero-Nadina” privind încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de SA „Transcon-M” și menținută hotărîrea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 03 august 2011,

c o n s t a ț ă :

La 16.06.2010 SRL „Vero-Nadina” s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune împotriva SA „Transcon-M” privind încasarea datoriei în mărime de 173 175,69 lei, a penalității în mărime de 43 300,32 lei și cheltuielile de judecată în sumă totală de 11 494,28 lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat, că la 16.12.2008 a încheiat cu pîrîtul contractul nr. 1-16/12/08 de vânzare-cumpărare a produselor petroliere, pe durata unui an calendaristic. Conform prevederilor contractului, plata pentru produsele petroliere se efectuează în termen de 10 zile bancare din momentul livrării. Prin procesul-verbal a decontărilor reciproce se confirmă neachitarea de către pîrît a sumei de 173 175,69 lei.

La 17.05.2010 a expediat în adresa pîrîtului pretenție, prin care a solicitat achitarea datoriei pînă la 26.05.2010, însă în termenul stabilit suma nu a fost achitată. Consideră că pîrîtul este obligat să restituie datoria și penalitatea prevăzută de pct. 3.4 al contractului indicat în mărime de 0,2% din sumele neachitate pentru fiecare zi de întîrziere.

La 07.06.2011 SA „Transcon-M” a înaintat acțiune reconvențională împotriva SRL „Vero-Nadina”, prin care a solicitat încasarea sumei în mărime de 400 232,12 lei și cheltuielile de judecată.

Motivînd acțiunea, SA „Transcon-M” a invocat, că în baza contractului nr. 144/09/V de antrepriză, încheiat cu SRL „Vero-Nadina” la 16.06.2009, și-a asumat obligația de a executa lucrările de amenajare a teritoriului stației alimentare cu combustibil din Suruceni, iar ultimul și-a asumat obligația de a achita lucrările efectuate prin achitarea avansului în mărime de 100 000 lei și punerea la dispoziția antreprenorului a produselor petroliere. Au efectuat casarea produselor petroliere primite conform contractului nr. 1-16/12/08 de vânzare-cumpărare în temeiul actelor privind lucrările executate conform contractului de antrepriză, fapt ce se confirmă prin actul de verificare semnat de ambele părți. În octombrie 2009 a remis pîrîtului pentru semnare actul lucrărilor efectuate pentru amenajarea teritoriului stației alimentare din Suruceni în valoare de 400 232,12 lei, însă, pînă în prezent actul nu a fost semnat, iar costul lucrărilor efectuate nu au fost achitate.

Prin hotărîrea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 03 august 2011 a fost admisă acțiunea SRL „Vero-Nadina”, fiind dispusă încasarea de la SA „Transcon-M” în beneficiul SRL „Vero-Nadina” datoriei în mărime de 173 175,69 lei, penalității în mărime de 43 300,32 lei și cheltuielile de judecată în sumă totală de 11 494,28 lei. Acțiunea reconvențională a SA „Transcon-M” a fost respinsă.

Împotriva acestei hotărîri, la 03.10.2011, SA „Transcon-M” a declarat apel, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe și remiterea pricinii pentru rejudecare.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2012, apelul declarat de SA „Transcon-M” a fost respins și menținută hotărîrea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 03 august 2011.

La 13 decembrie 2012 SA „Transcon-M” a declarat recurs, solicitînd casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 12.09.2012 și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 martie 2013 s-a admis recursul declarat de SA „Transcon-M”.

S-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2012 în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a SRL „Vero-Nadina” către SA „Transcon-M” privind încasarea datoriei și penalității și acțiunea reconvențională a SA „Transcon-M” către SRL „Vero-Nadina” privind încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată, fiind remisă cauza la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău într-un alt complet.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2015 s-a respins apelul declarat de către SA „Transcon-M”, fiind menținută hotărîrea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 03 august 2011.

La 27 mai 2015 SA „Transcon-M” a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea hotărîrii primei instanțe și deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii inițiale, și de admitere a cererii reconvenționale.

În motivarea recursului recurentul a invocat netemeinicia și ilegalitatea deciziei recurate, menționând că instanța de apel nu a constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, fapt ce a dus la soluționarea greșită a cauzei.

Se mai indică în recurs că, instanța de apel urma să țină cont de faptul că la materialele dosarului sunt anexate facturi fiscale care confirmă că, SA „Transcon-M” în perioada 28-30 iulie 2009, a procurat de la SA „Lusmecon”, asfalt –beton fracție mică, care a fost transportat direct la Suruceni, la obiectul unde SA „Transcon-M” executa lucrările de amenajare a stației de petrol pentru beneficiarul SRL „Vero-Nadina”, sunt anexate procesele-verbale ce țin de lucrările de amenajare a teritoriului atât cel din 30.09.2009 și din 30.10.2009. Prin urmare, se atestă faptul că SA „Transcon-M” a executat aceste lucrări.

Studiind materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel, din următoarele considerentele.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și/sau hotărârea primei instanțe.

Din materialele dosarului se atestă că, la 16 decembrie 2008 între SRL „Vero-Nadina” și SA „Transcon-M” a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 1-16/12/08 a produselor petroliere pe durata unui an calendaristic. Conform prevederilor contractului, plata pentru produsele petroliere se efectuează în termen de 10 zile bancare din momentul livrării.

Ulterior, la 16.06.2009 între SRL „Vero-Nadina” și SA „Transcon-M” a fost încheiat contract de antrepriză nr. 144/09/V, în baza căruia SA „Transcon-M” și-a asumat obligația de executare a lucrărilor de amenajare a teritoriului stației de alimentare cu combustibilul din Suruceni, iar SRL „Vero-Nadina” la rîndul său, și-a asumat obligația de achitare a lucrărilor efectuate, prin achitarea avansului în mărime de 100 000 lei și punerea la dispoziția antreprenorului a produselor petroliere. (f.d.73-75)

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, consideră că atât instanța de fond cât și instanța de apel întemeiat au ajuns la concluzia admiterii acțiunii inițiale, și respingerii cererii reconvenționale.

Astfel, instanța de recurs consideră că, SA „Transcon-M” nu și-a onorat obligațiunile contractuale și ca urmare s-a format o datorie la plata pentru procurarea produselor petroliere în sumă totală de 173 175,69 lei cu titlu de datorie, și suma de 43 300, 32 lei cu titlu de penalitate.

Prin procesul-verbal a decontărilor reciproce se confirmă neachitarea de către SA „Transcon-M” a sumei de 173 175,69 lei.(f.d.8).

Conform prevederilor art.753 CC, prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vînzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părți (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit.

Contractul de vânzare-cumpărare este un contract sinalagmatic și oneros, care presupune obligații reciproce și corelative între părți: pe de o parte, vînzătorul se obligă să transmită dreptul de proprietate asupra bunului, iar cumpărătorul se obligă să plătească prețul bunului și să preia bunul în proprietatea sa.

Conform prevederilor art. 514 CC al RM, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Potrivit prevederilor art. 572 alin. (1) CC, obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Conform art. 668 CC, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Pornind de la principiul de bază, persoanele care sînt parte la aceste relații, sînt obligate de a-și îndeplini drepturile și de a-și exercita obligațiile cu bună-credință și diligență în concordanță cu stipulările contractuale. Părțile pot încheia o tranzacție în mod liber și în limitele normelor imperative de drept, ele sînt absolut libere să încheie un contract și să-i determine conținutul în limitele exigențelor bune-credințe. Efectul imediat al oricărui contract este acela de a da naștere unor drepturi și obligații în sarcina părților, în sensul dat avînd în vedere puterea obligatorie a contractului.

Materialele dosarului mai atestă faptul că, potrivit Raportului de Expertiză nr.984 din 11.12.2014 elaborat de Centrul de Expertize Independente CEXIN, (f.d. 2-14, vol.II) s-a constatat că în lista de lucrări a procesului verbal din 30.09.2009, valoarea de diviz a căruia este de 605 337,91 lei sunt efectuate de către SA „Transcon-M” la obiectul stației de alimentare cu petrol din Suruceni. Celelalte tipuri de lucrări efectuate la obiectul stației de alimentare cu petrol din Suruceni din actele prezentate la dosar nu se pot menționa că ele au fost efectuate de către SA „Transcon-M”.

La caz, Colegiul constată că, atît instanța de apel cît și instanța de fond corect au respins acțiunea reconvențională deoarece lucrările privind amenajarea teritoriului stației de combustibil din s.Suruceni executate de SA „Transcon-M” în sumă de 605 337,95 lei au fost achitate fiind confirmat prin procesul verbal de recepție a lucrărilor din 30.09.2009 semnat de SRL „Vero-Nadina” și SA „Transcon-M”, și prin factura fiscală din 30.10.2009 (f.d.19,113-119, vol.I).

Argumentele recurente SA „Transcon-M”, că instanțele de judecată eronat au aplicat normele de drept material nu pot fi reținute, deoarece sunt declarative și nu au suport legal.

Instanțele de judecată corect au încadrat la baza litigiului normele Codului civil și au dat o apreciere justificată probelor din dosar.

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră, că instanțele de judecată corect au respins cerințele recurente SA „Transcon-M” ca neîntemeiate, deoarece în conformitate cu art. 118 Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și al obiecțiilor sale.

SA „Transcon-M” nu a dovedit în ședințele de judecată a primei instanțe și a instanței de apel circumstanțele pe care le-a invocat drept temei al pretențiilor și al obiecțiilor sale.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs înaintată de SA „Transcon-M” este neîntemeiată, motiv pentru care decizia Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2015 urmează a fi menținută.

În temeiul celor expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. a) CPC al Republicii Moldova, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către SA „Transcon-M”.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a SRL „Vero-Nadina” către SA „Transcon-M” privind încasarea datoriei și penalității și la acțiunea reconvențională a SA „Transcon-M” către SRL „Vero-Nadina” privind încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Valentina Clevadi

Oleg Sternioală

Petru Moraru

Iurie Bejenaru